

İNŞAAT TEKNİKERLİĞİ ÖĞRENCİLERİNİN SEVGİ ZEKALARININ ARAŞTIRILMASI

Latif Onur Uğur, Handan Altınparmak
Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi
Kaman Meslek Yüksekokulu

Ahi Evran Üniversitesi, Kaman MYO, Kaman, Kırşehir/Türkiye
latifugur@mynet.com handanaltinparmak@mynet.com

ÖZET

Zeka, insanın hayatını her alanda çevresine uyumlu ve başarılı yöneterek amacına taşıyabilme becerisidir. 19. yüzyılda geliştirilen Entelektüel Zeka (IQ) yaklaşımı beş duyuya ve temel algı becerilerine odaklanmıştır. Ancak araştırmalar IQ'nun sosyal başarıdaki rolünün %4-20 civarında kaldığını göstermiştir. Söze, mantığa, matematiğe, eşyalar arası konuma, kendi bedenine, müziğe, iç algıya ve ilişkilere hakimiyet unsurlarını içeren Çoklu Zeka Teorisi'nin ardından Duygusal Zeka (EQ) kavramı ile kendini tanıma, harekete geçirme, empati ve sosyal beceriler ön plana çıkarılmıştır. Bunu Ruhsal Zeka (SQ) ile hayatın gidişinin maddi sebep-sonuç ilişkilerinin yanı sıra manevi sebep-sonuç ilişkilerinin etkisiyle de şekillendiği savunulmuştur. Sevgi Zekası (LQ) ise Duygusal Zeka kapsamında, Sosyal Zekayla da ilişkili bir alt zeka alanı olarak tanımlanmaktadır. İnsan hayatının %80 oranında duygulardan etkilenmesi ve duyguların en önemlisinin sevgi olduğu kabulüyle; algılama, düşünme, hissetme ve davranma döngüleri bu yaklaşımda öne çıkarılmaktadır. Bu çalışmada Kaman MYO, İnşaat Programı öğrencilerine Sevgi Zekalarının belirlenmesi ve geliştirilmesi amacıyla yönelik olarak dört ayrı bölümden oluşan bir test uygulanmıştır. Öğrencilerin sevgi sebeplerinin algılanması, sevginin dengelenmesi, sevginin ifade edilmesi ve sevginin beslenmesi konularında sahip oldukları araç ve yeteneklerin ne kadar farkında oldukları ve bunları nasıl geliştirebilecekleri araştırılmıştır. Edinilen bulgulardan bazıları; en yüksek olası puanın 200 olduğu değerlendirme skalasında ortalama 137 puan alındığı, yeterli asgari puanın 120 olarak gösterildiği değerlendirmede öğrencilerin genel olarak yeterli Sevgi Zekasına sahip buldukları, sevgi sebeplerinin daha yüksek oranda algılanmasına karşın sevginin dengelenmesi, ifade edilmesi ve beslenmesi alanlarında daha düşük ortalama puanlar alındığı şeklindedir.

Anahtar Kelimeler: İnşaat Teknikerliği Eğitimi; Sevgi Zekası (LQ); Entelektüel Zeka (IQ); Çoklu Zeka Teorisi; Duygusal Zeka (EQ); Sevgi Zekası (LQ).

1.GİRİŞ

Önceleri doğuştan geldiğine inanılan belli bir zeka ile doğup yaşamını onunla sürdürme görüşü hakimken günümüzde, insan zekasının sınırları “neyin mümkün olabileceği” hakkındaki inançlarımızla ilgilidir. Hemen hemen her yaş ve yetenek düzeyindeki bireyin zihinsel fonksiyonları geliştirilebilmektedir(1). Bu durumu Dr. Howard Gardner “Çoklu Zeka Teoremi” ile ifade etmiş bu ifade için normal ve yetenekli çocukların bilişsel potansiyellerinin gelişimini ve beyindeki hasarlardan doğan zeka bozukluklarını incelemiştir(2). Sonuç olarak yedi tip zeka bulgusu elde edilmiştir;

- Sözel/dilsel zeka
- Mantıksal/matematikselsel zeka
- Görsel/Mekansal zeka
- Bedensel/Devin duygusal zeka
- Müziksel/Ritmik zeka
- Kişilerarası/iletişimsel zeka

- İçsel zeka

Bu zeka türlerine genel pencereden baktığımızda duygusal ve ruhsal zekanın azımsanmayacak derecede etkili türler olduğunu vurgulamak doğru olacaktır.

Zeka, insanın hayatını her alanda çevresine uyumlu ve başarılı yöneterek amacına taşıyabilme becerisidir. 19. yüzyılda geliştirilen Entelektüel Zeka (IQ) yaklaşımı beş duyuya ve temel algı becerilerine odaklanmıştır. Ancak araştırmalar IQ'nun sosyal başarıdaki rolünün %4-20 civarında kaldığını göstermiştir. Söze, mantığa, matematiğe, eşyalar arası konuma, kendi bedenine, müziğe, iç algıya ve ilişkilere hakimiyet unsurlarını içeren Çoklu Zeka Teorisi'nin ardından Duygusal Zeka (EQ) kavramı ile kendini tanıma, harekete geçirme, empati ve sosyal beceriler ön plana çıkarılmıştır(3).

Duygusal Zeka kavramı, bireysel başarıya ulaşmada sadece zekanın yeterli olmadığı bununla beraber başka faktörlerinde olduğunun anlaşılmasıyla ortaya çıkmıştır(4).Bu yaklaşım açısından temel referans noktaları “maddi açıdan duygusal zeka” iken “manevi açıdan ruhsal zeka” olarak şekillenmektedir.

Ruhsal Zeka (SQ) ile hayatın gidişinin maddi sebep-sonuç ilişkilerinin yanı sıra manevi sebep-sonuç ilişkilerinin etkisiyle de şekillendiği savunulmuştur(5). Ruhsal zekası yüksek kişilerin içinde saklı olan potansiyeli ortaya çıkarıp, hayatı daha derin bir anlam düzeyinde yaşadıkları belirtilmektedir(6).

Entelektüel Zekanın ardında yatan ruhsal ve duygusal zeka gibi sosyal mecraların ardında yatan da “Sevgi Zekası”dır. Bu zeka türü diğerlerinden farklı olarak kendini anlamaya biraz daha ilahi açıdan bakan, kişinin Yaradana bilerek kendine yönelmesini sağlayan zekadır. Sevgi zekasını geliştiren kimse hayata daha büyük anlamlar katarak diğer zeka türlerinin getirisinin ne olduğunu daha kolay kavrayabilmektedir.

Üç zeka türünden (ruhsal, duygusal, entelektüel) en farklı boyuta sahip olanı ruhsal zekadır. IQ, ve EQ sıra dışı olayları, “tesadüf, şans, kaza” kavramlarıyla açıklar; kendiliğinden oluşan düzensizlikler zanneder. Ruhsal Zeka bu tür olayları sınırsız bilinçle planlanan, en dikkat edilmesi gereken ilahi kararlar arasında görür(7).

Zorluklarla yüzleştüğünüzde, IQ bileğinizin gücüne; EQ bunun yanı sıra, duygusal cesaretinizin ve güveninizin gücüne; SQ ise, tüm bunlarla birlikte, evreni sürekli sürükleyen sınırsız kudrete dayanacaktır. Bir sorundan kurtuluş yolu aradığınızda, IQ yalnızca nesnel aklınızı çalıştırır; EQ, duyguları da analize dahil eder; SQ ise yaratıcı kudretin gerekçesini de dikkate almanızı sağlar. IQ imkansızla takılır; SQ imkansızla ilgilenmez. IQ size “Ben ne istiyorum?” şeklinde soracak; EQ “Biz ne istiyoruz?” diyecek; SQ ise bunların yanında, Evrenin Yaratıcısını ve ruhsal evreni dikte alacaktır. IQ ve EQ, bilincinize sonlu hedefler koyar; hedefe vardığınızda yarış biter. SQ ise hedefe sonsuzluğu koyar. Varmayı değil ilerlemeyi önemser. SQ'nun hedeflediği başarı, tüm yolculuğun her noktasının tam arkasındadır(8).

Bu çalışmanın amacı İnşaat teknikerliği eğitimi alan öğrencilerin Sevgi Zekalarının belirlenmesi ve geliştirilmesi için neler yapılabileceği konusunda bir takım bulgulara ulaşmak ve bu bulguları İnşaat Teknikerliği eğitiminde kullanarak daha bilinçli ve farkındalık sahibi teknikerlerin topluma kazandırılmasına katkıda bulunmaktır.

2. METOD

Bu çalışmada Ahi Evran Üniversitesi, Kaman MYO’ da inşaat teknikerliği eğitimi alan birinci ve ikinci sınıf öğrencilerinin; sevgi sebeplerinin algılanması, sevginin dengelenmesi, sevginin ifade edilmesi ve sevginin beslenmesi konularında sahip oldukları araç ve yeteneklerin ne kadar farkında oldukları ve bunları nasıl geliştirebilecekleri araştırılmıştır. Bu amaçla birinci ve ikinci sınıf farkı gözetilerek Muhammed Bozdağ’ın “Sevgi Zekası” isimli kitabında yer alan anket esas alınmış ve yazarın özel izni alınarak uygulanmıştır.

Bu anketin ilk bölümü; sevgi sebeplerin algılanması konusunda farkındalık ve hissel değerleri ölçmeye yönelik sevgi unsurunu uyarıcı nitelikleri ölçmeye yöneliktir. İkinci bölüm; etik değerlere yatkınlık, kendi varlığını anlamlandırma ve sebep sonuç ilişkisi içinde irdelemeye aşırılıklar ve kopuklukların ölçülmesine yöneliktir. Üçüncü bölüm; sosyal iletişimi, olay ve kavramları değerlendirmeyi, sahip olunanların anlamlandırılması ve kıymetinin bilinmesini, insancıl duyguları ve bunların yansınmalarını ifade şekline uyarlamayı ölçmeye yöneliktir. Dördüncü bölüm; evrenin doğanın hayvanların ve insanların algılanması ve bir bütün içinde değerlendirilmesi bağlamında, hayata karşı daha duyarlı olmayı ve doğada neyin daha uyarıcı olduğunu ölçmeye yöneliktir. Buna ek olarak etik algılama ve davranımın değerlendirilmesi de bu bölümde yapılmıştır.

Bu çalışmanın amacı İnşaat teknikerliği eğitimi alan öğrencilerin Sevgi Zekalarının belirlenmesi ve geliştirilmesi için neler yapılabileceği konusunda bir takım bulgulara ulaşmak ve bu bulguları İnşaat Teknikerliği eğitiminde kullanarak daha bilinçli ve farkındalık sahibi teknikerlerin topluma kazandırılmasına katkıda bulunmaktır.

Anket, inşaat teknikerliği eğitiminin mevcut durumunun, sevgi zekasına etkisini tam betimleyebilesi için söz konusu öğrenci gruplarına ikinci ve dördüncü dönem olmak üzere uygulanmıştır. Bu şekilde üniversitenin birinci ve ikinci yıllarının tamamının yaşadığı devrelerin sonlarında uygulama yapılmış olmaktadır. Anket uygulaması yapılan öğretim döneminde ikinci sınıf öğrencilerinin sayısı, birinci sınıf öğrencilerin sayısının yaklaşık iki katı kadar bulunduğu için; iki sınıfa uygulanan anket adetleri de yaklaşık olarak aynı oranda gerçekleşmiş bulunmaktadır.

Tablo 1. ‘de dört farklı ana konu dahilinde onar sorudan oluşan, “hiç, az, yeterince ve çok” yanıtlarının verilmesi ile uygulanan Sevgi Zekası anketi verilmiştir.

Tablo 1.

SEVGİ SEBEPLERİNİN ALGILANMASI	
1	Bana gösterilen her davranışın hangi duygudan kaynaklandığını hissedebilirim.
2	Doğruluk, sözünde durma, tevazu değerlerini çok önemserim; bu tür üstün değerleri her yerde fark ederim.
3	Düzen, disiplin, çalışkanlık, sorumluluk gibi başarı değerlerini yüceltir, saygı duyar ve algılarım.
4	Beden, ev ve çevre temizliğini, iş estetiğini ve kalitesini önemseyen insanların özellikle farkına varırım ve bunlara derin bir saygı duyarım.

5	Doğruluk, iyilik, yardımseverlik, başkasına saygı gibi ahlaki değerlere güçlü bir hayranlığım vardır.
6	Çevremde insanların, hayvan ve bitkilerin bana ve çevreye faydalarını algılamayı ve varsa zararlarını yok etmeyi önemserim.
7	Bir varlığın görüntüsündeki, sesindeki ve dokusundaki estetik güzelliği anında fark edebilirim.
8	Hangi davranışın ortama ve duruma göre saygılı ve edebe uygun olduğunu anlayabilirim.
9	İnsanları para, makam ve şöhret gibi değerlerine göre değil,ahlaklarına, iyi niyet ve özenlerine göre değerlendiririm.
10	Yapılan her işin çevresel düzen ve denge üzerindeki etkisini far etmeye çalışırım.
SEVGİNİN DENGELENMESİ	
11	Zevkli ve eğlendirici görünse bile, ahlaka uymayan, şiddet, alaycılık, küçümseme içeren durumlardan hoşlanmam.
12	Sevdiğim insanlara, maddelere, davranışlara bağlı ve duyarlıyım, ama bağımlı olmam.
13	Sevdiğim bir varlığa, faydalarının ve zararlarının tümünü tartarak bakar, tek bir iyi veya kötü yönü üzerinden karar vermem.
14	Her değeri Yaradan' ın lütfu olarak görür, her değeri Yaradan' ın hediyesi gözüyle severim.
15	Dengeli bir yaşama biçimim vardır; aşırı duygular arasında gidip gelmem, duygulansam da duygularımı denetleyerek yaşarım.
16	Bir değeri kaybedersem, yeniden kazanabileceğimi bilir, ölümün ölümsüzlük kapısı olduğuna inanırım.
17	Para, eşya, makam gibi dünyevi değerleri kazandığıma sevinmek veya kaybettiğime eseflenmek yerine, sabrı ve şükrü seçerim.
18	İnsanlara hak etmedikleri aşırılıkta sevgi veya nefret göstermekten çekinir, tepkimi dengeli ifade ederim.
19	İkiyüzlülükten, yağcılıktan, abartıdan, yalanlıktan, kıskançlıktan ve başkalarını çekiştirmekten nefret ederim.
20	Sevgimi ne kadar iyi ifade ettiğimden önce sevgimin ne kadar doğru ve sağlıklı anlaşıldığını önemserim.
SEVGİNİN İFADE EDİLMESİ	
21	Yüz ifadem genellikle mütebessimdir; sempatik olduğum söylenir.
22	Sevdiklerimin sorunları karşısında yapacak bir şeyler ararım; sevinçlerini ve üzüntülerini öğrenir öğrenmez paylaşıyorum.
23	Onaylamadığım bir isteğe "hayır" diyebilir ve rahatsızlığımı belli edebilirim.
24	Sevdiklerime zaman ayırıp, ortak etkinliklerde bulunmakta, onları dinlenmekte istekli, sabırlı ve meraklıyım.
25	Teşvik, takdir ve teşekkür etmekte başarılıyım, gıpta edebilirim, ama kolay kıskanmam.
26	Düzenli olarak ziyaret ettiğim, ortak etkinliklere katıldığım, aradığım ve beni çekinmeden arayabilen dostlarım vardır.

27	Genellikle yapıcı, ümit verici, olumlu, çözümcü, yol gösterici ve duyarlı konuşurum.
28	Asla küfürlü konuşmam; beddua, lanet ve gıybetten şiddetle çekinirim.
29	Yaptığım her şeyin çevreye maddi veya manevi zarar verip vermediğini mutlaka analiz ederim.
30	Hayvanlara, bitkilere, doğaya özel ilgim vardır ve sevdiklerimi hayalimde canlandırıp haklarında olumlu şeyler düşünürüm.
SEVGİNİN BESLENMESİ	
31	Çevreme karşı uyanık ve duyarlıyım, olup bitenlerin, hayatın, değişimlerin ve gelişmelerin olabildiğince farkındayım.
32	Hayatı evren ve ömür bütünlüğü içerisinde düşünüp, yaşamamın anlam ve değerini sıklıkla düşünürüm.
33	Her güne bir ömür bilinciyle başlar, sonsuzluğumu unutmaz, evrendeki rolümden heyecan duyarım.
34	Evimdeki, ailemdeki, çevremdeki görsel, işitsel her türlü güzellikleri ve değerleri her gün yeniden, yeni bir bakışla fark etme alışkanlığındayım.
35	Hayatımdaki ve çevremdeki tüm değerleri Yaradan' a şükürle ve minnetle ilişkilendirerek sevincimi beslerim.
36	Kinci değilim, kolay affederim, konuşmadığım insan yoktur; affedemediğim ve hakkımı alamadığım suçları da ilahi adalete havale ederek unuturum.
37	Kişisel kusurlarıma eseflenmekten yerine samimi tövbeye bağlanır, affedildiğime inanarak, ahlak dışı isteklerimle savaşıyorum.
38	Doğayı, hayvanları, insanların sanatlarını izlemekten, akraba ve dostlarımla hallerini merak edip ziyaret etmekten mutluluk duyarım.
39	Ülfet, gaflet ve monotonluk tehlikelerine karşı sık sık hayatımda, davranışlarımdan ve düşünme biçiminde değişiklikler yaparım.
40	Hayatımda asla taviz vermediğim iki değer vefa ve sadakattir. Vefasız ve hain olmaktan şiddetle çekinirim.

3. BULGULAR

İki sınıfa uygulanan anketlerden edinilen bulgular tablolar yardımıyla aşağıda anlamlandırılmıştır. Çalışmada esas alınan birinci ve ikinci sınıf öğrencileri farklı iki gruptur. Tablodaki her satır bir öğrenciyi temsil etmektedir.

Tablo 2.'de Kaman MYO, İnşaat Teknikerliği, birinci sınıf öğrencilerinin; sevgi sebeplerinin algılanması, sevginin dengelenmesi, sevginin ifade edilmesi ve sevginin beslenmesi konularında sahip oldukları araç ve yeteneklerin ne kadar farkında oldukları gösterilmiştir. Bu verilere göre birinci sınıf öğrencilerinin, diğer üç ana konuya göre “sevginin dengelenmesi” konusunda daha yeterli oldukları anlaşılmaktadır.

Tablo 2. Birinci sınıf öğrencilerine ait bulgular

İnşaat Programı 1. Sınıf				
SEVGİ SEBEPLERİNİN ALGILANMASI	SEVGİNİN DENGELENMESİ	SEVGİNİN İFADE EDİLMESİ	SEVGİNİN BESLENMESİ	Toplam
41	31	32	34	138
26	39	44	24	133
34	36	38	30	138
35	40	30	36	141
46	44	38	46	174
38	34	35	29	136
34	46	32	34	146
44	42	48	38	172
40	40	43	40	163
34	32	40	40	146
46	42	36	42	166
40	34	46	46	166
27	46	25	24	122
Toplam	485	506	463	1941
Ortalama	37.3	38.9	37.5	149.3

Tablo 3.'te ikinci sınıf öğrencilerinin; sevgi sebeplerinin algılanması, sevginin dengelenmesi, sevginin ifade edilmesi ve sevginin beslenmesi konularında sahip oldukları araç ve yeteneklerin ne kadar farkında oldukları gösterilmiştir. Bu verilere göre ikinci sınıf öğrencilerinin, diğer üç ana konuya göre “sevginin sebeplerinin algılanması” konusunda daha yeterli oldukları anlaşılmaktadır.

Tablo 3. İkinci sınıf öğrencilerine ait bulgular

İnşaat Programı 2. Sınıf				
SEVGİ SEBEPLERİNİN ALGILANMASI	SEVGİNİN DENGELENMESİ	SEVGİNİN İFADE EDİLMESİ	SEVGİNİN BESLENMESİ	Toplam
32	42	33	24	131
32	38	29	22	121
32	27	24	22	105
38	24	31	32	125
42	32	36	22	132
24	26	28	14	92
40	22	26	24	112
37	37	33	42	149
42	38	38	36	154
40	24	29	28	121
38	32	36	34	140
38	32	36	34	140

	40	38	42	38	158
	44	43	32	35	154
	34	38	32	42	146
	40	28	36	28	132
	30	22	28	28	108
	38	38	32	28	136
	36	42	36	30	144
	36	35	31	34	136
	28	23	15	24	90
	40	31	28	34	133
	27	18	19	20	84
	42	32	30	38	142
	44	30	40	42	156
	34	38	34	27	133
	38	22	38	32	130
	34	39	42	46	161
	36	26	38	22	122
	42	42	34	30	148
	27	42	25	27	121
	40	38	43	42	163
	34	44	32	36	146
	38	38	33	40	149
	49	31	35	31	146
	28	34	32	46	140
	40	34	34	21	129
Toplam	1354	1220	1200	1155	4929
Ortalama	36.6	33.0	32.4	31.2	133.2

Dört ana konudaki puan toplamları gerek birinci gerekse ikinci sınıflarda; Bozdağ'ca verilen 200 puanın üst limit olduğu değerlendirme skalasında yeterliliği ifade eden 120 puanın üzerinde alınan sonuçla anket uygulanan öğrencilerin tamamının sevgi zekası düzeylerinin bu limit değerlerin üzerinde olduğu belirlenmiştir.

Bu bulgulara göre; iki yıllık İnşaat Teknikerliği eğitimi alan öğrencilerden incelemeye alınan grubun eğitime başlanan ilk yılın sonunda dört ana konunun tamamında daha fazla farkındalık sahibi oldukları ve sevgisel zekalarındaki ilgili değer yargılarının daha ön plana çıktığı anlaşılmaktadır.

4.DEĞERLENDİRME

Bu çalışmada inşaat teknikerliği eğitimi alan birinci ve ikinci sınıf öğrencilerinin Bozdağ ölçeğinde Sevgi Zekaları dört ana başlık altında incelenmiştir. Edinilen bulgulara göre tüm öğrencilerin sevgisel zekalarının belli bir limit değer üzerinde olduğu anlaşılmıştır.

Gerek sevgi zekası ana bileşenleri olan sevgi sebeplerinin algılanması, sevginin dengelenmesi, sevginin ifade edilmesi ve sevginin beslenmesi; gerekse birinci ve ikinci sınıf olmaya göre değişen farklı sevgi zekası düzeyleri genel bir nitelendirme yapılmasına elvermemektedir. Buna

rağmen belirlenen sevgi zekası düzeylerinin farklı uygulama ve idrak çabalarıyla yükseltilebileceği düşünülmektedir.

MYO öğrencilerinin büyük çoğunluğunda (MYO öğrencisi oldukları için) bulunan ailelerine layık olmama duygusu kendilerini buldukları ortamdan memnuniyetsizliğe sürüklerken düşük düzeyde gördükleri MYO eğitimini tamamladıklarında içine girecekleri mesleki ve sosyal ortamlarda da ikincil roller üstlenmek zorunda kalacaklarını düşünmeleri kendilerini başarı için çaba harcamaya değil umutsuzluğa sevk etmektedir. Bu durum, üniversite sıralarındayken geliştirilmesi beklenen hayati kavrama ve anlamlandırma çabalarına da sekte vurmaktadır. Bu veriler ve bu düşünüş şekli, ikinci sınıf öğrencilerinin sevgi zekası düzeylerinin birinci sınıftakilere göre daha düşük seviyede bulunmasına bir açıklama olabilir.

Uygulama yapılan birinci sınıflara son sınıfa geçtiklerinde aynı anketin tekrar uygulanmasıyla birinci ve ikinci sınıflar arasındaki farkın aynı grup içinde geçerli olup olmadığının belirlenmesinde fayda olacağı düşünülmektedir.

İkinci sınıflarda belirlenen bu durum, hayata atılma korkusuyla kendini biraz daha geri çekme hayati kendi bakışında basitleştirme olarak görülebilir. İkinci sınıftaki öğrenciler onları takip edenlere göre, hissel yargılara iç dünyalarında daha az yer verirken etik değerlere eğilimlerinin biraz daha yatkın oldukları çalışma bulgularında görülmektedir.

Edinilen bulguları inşaat teknikerliği eğitimine harmonize edebilmek için; eğitim alan her bireye sevgi zekasının ne olduğunun, geliştirilmesi durumunda kişinin bakış açısını ve olayları kavrama niteliklerini çok yönlü hale getirebileceğinin algılandırılmasının uygun olacağı düşünülmektedir.

Sevgi zekasının geliştirilebilmesi için yapılabileceği düşünülenlerin bir kısmı şu şekilde sıralanabilir;

- Yazılı ve görsel medyada “Sevgi Zekası” temalı yazılar ve programlar yapılabilir,
- Hayati yakından tanımaya yönelik geziler düzenlenebilir (Örn: hastane, mezarlık, huzurevi vb.)
- Öğrencilerce felsefi yazılar okunup/okutulup bu türde denemeler yazdırılıp paylaşılabilir,
- Ahlakla ilgili yazılar okunup analiz ettiri/edip uygulamalar yaptırılabilir,
- MYO’lar bünyesinde konuyu işleyen, uygulamalar içeren kredisiz bir ön lisans dersi açılabilir,
- Doğa gezileri düzenlenebilir,
- Öğretim elemanlarınca oluşturulabilecek bir kurul tarafından kaynak kitap önerilerinde bulunmaları istenilebilir, önerilen bu kitaplara yönelik bir kütüphane oluşturularak öğrencilerin istifadesine sunulabilir.
- Benzer araştırmalar her düzeyde yapıp (ilkokul, lise, iş hayatı...) karşılaştırmalarla sevgi zekası gelişimlerine katkı sağlanabilir.

Son olarak, insan yaşamının ve mutluluğunun anlamlandırılmasında zekanın payı değerlendirilirken sevgi zekasının da bir bileşen olarak göz önünde bulundurulmasında fayda olacağı düşünülmektedir.

5. KAYNAKLAR

- [1] (Yüksel ., “Çoklu Zeka Kuramı ve Zekanın Yedi Türü” Haziran 2009)
- [2] (H.& Walters, J.M. 1985)
- [3] (Bozdağ M., “Sevgi Zekası” sayfa:18 Nisan 2007),
- [4] (Maree&Eiselen, 2004: 482)
- [5] (Bozdağ M., “Sevgi Zekası” sayfa:18 Nisan 2007)
- [6] (Aytekin C. A., “Görsel Sanatlar Eğitiminde Yaratıcı Eylem Bağlamında Sevgi Eğitimi --)
- [7] (Bozdağ M., “Ruhsal Zeka” sayfa:17 Nisan 2000)
- [8] (Bozdağ M., “Ruhsal Zeka” sayfa:18 Nisan 2000)